

กลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี¹
THE STRATEGY FOR SCOUT ACTIVITY MANAGEMENT TOWARDS
THE BEST PRACTICE OF SCHOOLS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE UDONTHANI

²นฤชัย นาคลา และ ³พนายูธ เชยบาล
²Naruechai Nakla and ³Panayuth Choeybal

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ประเทศไทย
Udonthani Rajabhat University, Thailand

²65120605132@udru.ac.th, ³choeybal@gmail.com

Received : March 9, 2023; **Revised :** March 25, 2024; **Accepted :** April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา และ 2) หากกลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี และการสังเกตจำนวน 1 โรงเรียน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 2 หากกลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ประกอบด้วย 5 ด้าน 17

¹ ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

² นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

วิธีการ 2. กลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 21 แนวทาง

คำสำคัญ : กลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือ; ความเป็นเลิศของสถานศึกษา; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

Abstract

The purposes of this research were 1) to study in best practice of boy scout learning activities in schools; 2) to find out the strategies of boy scout activity management in schools under the secondary educational service area office Udonthani. The research methodology is qualitative research. The researcher had conducted the research into two (2) stages; as follows, Stage 1: Studying in best practice of boy scout learning activities in schools under the secondary educational service area office Udonthani by in-depth interviewing the directors and the teachers who work in school, where there has the best practice of boy scout learning activities in schools under the secondary educational service area office Udonthani. And there had observed one (1) school where was selected by purposive sampling. Stage 2: Finding out the strategies of boy scout activity management in schools under the secondary educational service area office Udonthani by connoisseurship with nine (9) experts who came from the purposive sampling. The data analysis was analyzed by content analysis. The findings of the study were as follows: 1. The best practice of boy scout learning activities in schools under the secondary educational service area office Udonthani consisted of 5 components and 17 procedures. 2. The strategy of boy scout activity management in schools under the secondary educational service area office Udonthani consisted of 5 strategies and 21 guidelines.

Keywords : The Strategy for Scout Activity Management; The Best Practice of Schools; The Secondary Educational Service Area Office Udonthani

บทนำ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้

องค์ความรู้ ทักษะและเจตคติ กิจกรรมนักเรียนเป็นหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553: 2 - 3) โดยเฉพาะกิจกรรมลูกเสือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างค่านิยมของคนไทย 12 ประการเป็นอย่างดี เพราะกิจกรรมลูกเสือมี วัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือยังเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็แนวทางในการช่วยแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ (สุรเดช รอดจินดา, 2559: 4) อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือสามารถพัฒนาลูกเสือ ทั้งกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบและช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557: 33)

กิจกรรมลูกเสือเป็นขบวนการอาสาสมัคร ที่ให้การศึกษาแก่เยาวชนโดยถ้วนหน้า ไม่มีการแบ่งแยกและกีดกันในเรื่องเชื้อชาติ ผิวพรรณ วรรณะ ตลอดจนลัทธิทางศาสนาใด ๆ ทั้งสิ้น กระบวนการลูกเสือมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบและช่วยสร้างสรรค์สังคม ให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า การบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษามีตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน มีหน้าที่อำนวยการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน กำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และระบบบริหารกิจการลูกเสือให้การสนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลกิจการลูกเสือ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2557: 47) ส่งเสริมให้ครูที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้กำกับลูกเสือพัฒนาตนเอง ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะหรือคุณวุฒิอื่นทางลูกเสือ โดยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรือเข้าร่วมกิจกรรมทางลูกเสือระดับต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือ ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผน ใช้สื่อตามแผนและมีการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบ (สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน, 2560: 7 - 28) เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางโดยให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเองให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่นให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณีวัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2555: 12)

การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาสามารถปลูกฝังให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามคุณสมบัติ ซึ่งจากรายงานผลการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูไม่มีการพัฒนาตนเองให้มีวุฒิทางลูกเสือ ขาดการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาและระบบการบริหารจัดการลูกเสือ การส่งเสริมสนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมลูกเสือไม่ต่อเนื่อง ลูกเสือไม่ได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรและวิชาชีพลูกเสือ ขาดทักษะทางลูกเสือ ขาดการมีจิตอาสา จิตสาธารณะ และไม่ตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และโรงเรียนมีผลงานดีเด่นเชิงประจักษ์เป็นที่ยอมรับมีจำนวนน้อย ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ติดตามการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุดรธานี และมีนโยบายในการกำหนดแผนงาน พัฒนา และส่งเสริมงานกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา มีการดำเนินการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ สนับสนุนกิจกรรมลูกเสือทุกระดับชั้น และได้ดำเนินโครงการแนวทางในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี, 2565: 8 - 9) จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะหากลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน และหน่วยงานการศึกษาอื่นไปต่อยอดในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
2. เพื่อหากลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยตามการดำเนินการวิจัย 2 ระยะ ดังนี้

1.ระยะที่ 1 ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) (สุภางค์ จันทวนิช, 2561) ด้วยการสัมภาษณ์และการสังเกตโดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1.1 คัดเลือกแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศ ผู้วิจัยได้คัดเลือกแหล่งข้อมูลที่เป็นแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ใช้หลักการเลือกแบบมี

กฎเกณฑ์ (Criterion Selection) โดยการคัดเลือกโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี จำนวน 1 โรงเรียน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ไม่แน่นอน โดยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจนกว่าจะได้รับข้อมูลที่อึดตัวร่วมกับการสังเกต โดยได้ยึดแนวคิดของสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2560: 7 - 28) นำมาใช้เป็นองค์ประกอบในการศึกษา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ด้านผู้กำกับลูกเสือ 3) ด้านลูกเสือ 4) ด้านมวลกิจกรรม และ 5) ด้านผลงานดีเด่น

1.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสังเกต (Observation)

1.3 วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยจากข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสังเกต (Observation) โดยสรุปด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยวิธีการและใช้บรรยาย จากนั้นอภิปราย สรุปผล เพื่อหาข้อสอดคล้องกับทฤษฎีและนำเสนอผลการวิจัยต่อไป

2. ระยะที่ 2 หากกลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

2.1 เลือกผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องและเชี่ยวชาญการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา จำนวน 9 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เพื่อเข้าร่วมการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ประกอบด้วย ศึกษาพิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญการบริหารกิจกรรมลูกเสือ จำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้เชี่ยวชาญจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา จำนวน 3 คน

2.2 หากกลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาการหากกลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จากผลการยืนยันข้อมูลการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นข้อมูลที่มาจากรายงานที่ได้จากการศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีในระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบยืนยันข้อมูล และแบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

2.3 วิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินในแบบยืนยันข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินในแบบยืนยันข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นด้วย ร้อยละ 50.00 ขึ้นไป (สมชาย วรกิจเกษมสกุล, 2565: 247 - 252) ถือว่าการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีนั้นใช้ได้ และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) สรุปตามประเด็นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและข้อค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารกิจกรรม

ลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี และ
แนวทางการปฏิบัติของแต่ละกลยุทธ์

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี พบว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ประกอบด้วย 5 ด้าน 17 วิธีการ ดังนี้

1. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 วิธีการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางลูกเสืออย่างต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และระบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือที่ได้มาตรฐานเป็นไปตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างต่อเนื่อง และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยระดมทรัพยากรเพื่อการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนให้บริการแก่ชุมชน

2. ด้านผู้กำกับลูกเสือ มี 4 วิธีการ ได้แก่ 1) ผู้กำกับลูกเสือมีการพัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางลูกเสืออย่างต่อเนื่อง 2) ผู้กำกับลูกเสือมีการวางแผนการจัดกิจกรรมและดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนที่เป็นไปตามหลักสูตรลูกเสือตลอดปีการศึกษา ครบทุกรายวิชา มีการใช้สื่อตามแผนการจัดกิจกรรม และมีการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ 3) ผู้กำกับลูกเสือมีการบริหารงานกองลูกเสือของโรงเรียนที่เป็นไปตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ และ 4) ผู้กำกับลูกเสือมีการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่พร้อมจัดกิจกรรมและฝึกอบรมลูกเสืออย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

3. ด้านลูกเสือ มี 5 วิธีการ ได้แก่ 1) ลูกเสือได้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสืออย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าตามหลักสูตรลูกเสือ 2) ลูกเสือได้รับการพัฒนาและเพิ่มทักษะทางลูกเสือตามหลักสูตรพิเศษอย่างหลากหลาย 3) ลูกเสือได้เข้าร่วมโครงการและกิจกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ 4) ลูกเสือมีจิตอาสาและจิตสาธารณะในการให้บริการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม และ 5) ลูกเสือมีระเบียบวินัย และตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ

4. ด้านมวลกิจกรรม มี 3 วิธีการ ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสืออย่างต่อเนื่อง 2) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม ความสามัคคี และความมั่นคงของประเทศไทยทุกปีการศึกษา และ 3) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ทุกปีการศึกษา

5. ด้านผลงานดีเด่น มี 1 วิธีการ ได้แก่ โรงเรียนมีการพัฒนาและส่งเสริมลูกเสือผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และโรงเรียนให้ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ

ระยะที่ 2 ผลการหากลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี พบว่า กลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 21 แนวทาง ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้จากการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 วิธีการ ที่ได้รับการยืนยันใช้ได้อย่างน้อย 100.00 ทุกวิธีการ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มากำหนดเป็นกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ จำนวน 4 แนวทาง ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางลูกเสืออย่างต่อเนื่อง
2. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และระบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือที่ได้มาตรฐานเป็นไปตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างต่อเนื่อง
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยระดมทรัพยากรเพื่อการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนให้บริการแก่ชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาผู้กำกับลูกเสือ ด้านความรู้ และทักษะกระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งได้จากการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา ด้านผู้กำกับลูกเสือ จำนวน 4 วิธีการ ที่ได้รับการยืนยันใช้ได้อย่างน้อย 100.00 ทุกวิธีการ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มากำหนดเป็นกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ จำนวน 6 แนวทาง ดังนี้

1. ผู้กำกับลูกเสือบริหารงานกองลูกเสือของโรงเรียนที่เป็นไปตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ
2. ผู้กำกับลูกเสือวางแผนการจัดกิจกรรมและดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรลูกเสือตลอดปีการศึกษา ครอบคลุมรายวิชาในการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีการใช้สื่อตามแผนการจัดกิจกรรม และมีการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ
3. ผู้กำกับลูกเสือพัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางลูกเสืออย่างต่อเนื่อง
4. ผู้กำกับลูกเสือบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่พร้อมจัดกิจกรรมและฝึกอบรมลูกเสืออย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
5. ผู้กำกับลูกเสือรับการนิเทศ ติดตาม วัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างต่อเนื่อง
6. ผู้กำกับลูกเสือจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาลูกเสือด้านทักษะกระบวนการ สติปัญญาและศีลธรรม ซึ่งได้จาก

การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา ด้านลูกเสือ จำนวน 5 วิธีการ ที่ได้รับการยืนยันใช้ได้อย่างน้อย 100.00 ทุกวิธีการ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มากำหนดเป็นกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ จำนวน 5 แนวทาง ดังนี้

1. ลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสืออย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าตามหลักสูตรลูกเสือ
2. ลูกเสือได้รับการพัฒนาและเพิ่มทักษะทางลูกเสือตามหลักสูตรพิเศษอย่างหลากหลาย
3. ลูกเสือเข้าร่วมโครงการและกิจกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
4. ลูกเสือเข้ารับการพัฒนาให้มีจิตอาสาและจิตสาธารณะในการให้บริการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม
5. ลูกเสือมีระเบียบวินัย และตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ

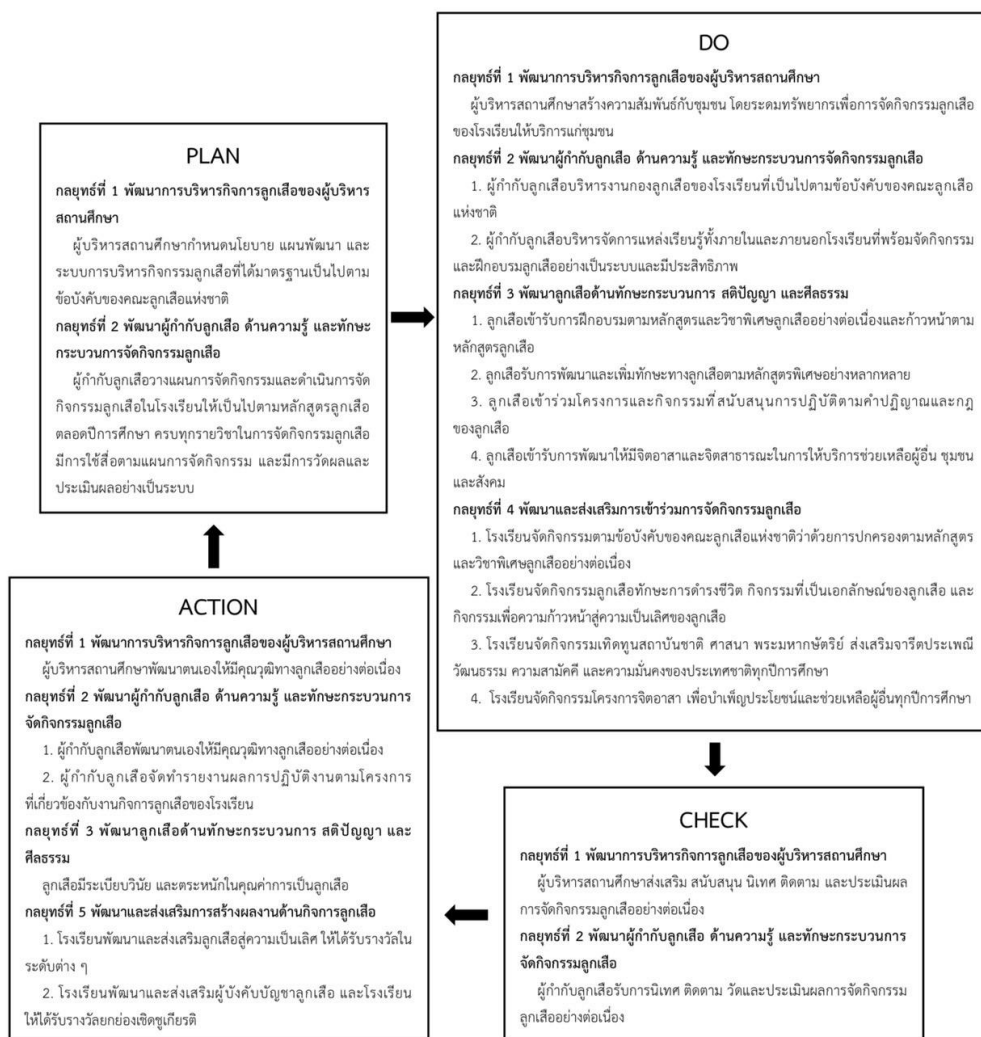
กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาและส่งเสริมการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งได้จากการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา ด้านมวลงกิจกรรม จำนวน 3 วิธีการ ที่ได้รับการยืนยันใช้ได้อย่างน้อย 100.00 ทุกวิธีการ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มากำหนดเป็นกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ จำนวน 4 แนวทาง ดังนี้

1. โรงเรียนจัดกิจกรรมตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสืออย่างต่อเนื่อง
2. โรงเรียนจัดกิจกรรมลูกเสือทักษะการดำรงชีวิต กิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของลูกเสือ และกิจกรรมเพื่อความก้าวหน้าสู่ความเป็นเลิศของลูกเสือ
3. โรงเรียนจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม ความสามัคคี และความมั่นคงของประเทศชาติทุกปีการศึกษา
4. โรงเรียนจัดกิจกรรมโครงการจิตอาสา เพื่อบำเพ็ญประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่นทุกปีการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาและส่งเสริมการสร้างผลงานด้านกิจการลูกเสือ ซึ่งได้จากการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา ด้านผลงานดีเด่น จำนวน 1 วิธีการ ที่ได้รับการยืนยันใช้ได้อย่างน้อย 100.00 จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มากำหนดเป็นกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ จำนวน 2 แนวทาง ดังนี้

1. โรงเรียนพัฒนาและส่งเสริมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ ให้ได้รับรางวัลในระดับต่าง ๆ
2. โรงเรียนพัฒนาและส่งเสริมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และโรงเรียนให้ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ

จากกลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ทั้งหมด 5 กลยุทธ์ 21 แนวทาง พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีการบริหารวงจรเดมมิง (PDCA) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ที่สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีการบริหารวงจรเดมिंग (PDCA)

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ประกอบด้วย 5 ด้าน 17 วิธีการ ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 วิธีการ 2) ด้านผู้กำกับลูกเสือ มี 4 วิธีการ 3) ด้านลูกเสือ มี 5 วิธีการ 4) ด้านมวลกิจกรรม มี 3 วิธีการ และ 5) ด้านผลงานดีเด่น มี 1 วิธีการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาเป็นวิธีการปฏิบัติที่ทำให้สถานศึกษามีความเป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางลูกเสืออย่างต่อเนื่อง กำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และระบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือที่ได้มาตรฐานเป็นไปตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือมีการพัฒนาทางด้านทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เพื่อพัฒนาลูกเสือตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสืออย่างต่อเนื่องและหลากหลาย ปลูกฝังให้ลูกเสือตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ ส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาและส่งเสริมลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และโรงเรียนให้ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557: 5) ที่ได้นำเสนอแนวทางในการดำเนินการตามมาตรการ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดนโยบาย แนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ ให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สอดคล้องกับที่สมาน อัสวภูมิ (2559: 2) ได้นิยามความหมายของความเป็นเลิศไว้ว่าความแตกต่างของคุณภาพในผลิตภัณฑ์ หรือบริการ ที่องค์กรดำเนินการ ซึ่งยิ่งต่างมาก เยี่ยมมาก ยิ่งมีความเป็นเลิศมาก ความเป็นเลิศเกิดขึ้นได้จากความรัก และความพากเพียรในการปฏิบัติงานของบุคลากร ความเป็นเลิศไม่อาจจะเกิดขึ้นได้จากการทำชั่วครั้งชั่วคราว แต่ต้องเป็นการทำอย่างเป็นกิจนิสัยและต่อเนื่อง และสอดคล้องกับที่สายฟ้า หาสิสุข (2563: 136) ได้ศึกษาและพบว่า สภาพที่พึงประสงค์การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือจังหวัด สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

2. ผลการหากลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 21 แนวทาง ดังนี้

2.1 กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 แนวทาง ซึ่งกลยุทธ์นี้มุ่งพัฒนาคุณวุฒิทางลูกเสือของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารกิจการลูกเสือของโรงเรียน มีการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และระบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อเป็นแนว

ทางการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับที่สุจิต วัฒนเดชาชัย (2556: 42) กล่าวว่า กระบวนการเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องและเป็นกิจกรรมที่ดำเนินอยู่ตลอดเวลา เป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานขององค์การในระยะยาวเพื่อทำให้เกิดการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของหทัยภัทร จินสุทธิ์ (2562: 145) ที่พบว่า กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) การนำปฏิบัติ และ 4) การควบคุมการปฏิบัติตามแผน ใช้กระบวนการบริหารเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้งานบริหารลูกเสือภายในสถานศึกษาสามารถดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของธัญลักษณ์ คล่องแคล่ว (2562: 98) ที่พบว่า ด้านหลักสูตรและกิจกรรมลูกเสือเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้และทักษะที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและวัตถุประสงค์ของลูกเสือกำหนด มีการพัฒนาตนเองให้มีวุฒิทางทักษะลูกเสือในด้านต่าง ๆ สามารถวางแผนและจัดกิจกรรมตามกระบวนการทางลูกเสือ ตลอดจนมีรูปแบบในการบริหารงานในกองลูกเสือให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ

2.2 กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาผู้กำกับลูกเสือ ด้านความรู้ และทักษะกระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือ มี 6 แนวทาง ซึ่งกลยุทธ์นี้มุ่งพัฒนาผู้กำกับลูกเสือให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะ รวมถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือที่เป็นไปตามหลักสูตรลูกเสือ สอดคล้องกับผลการศึกษาของศิรินาฏ เจาจาง (2557: 148-151) ที่พบว่า สภาพและแนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษาด้านผู้กำกับลูกเสือ เป็นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้กำกับลูกเสือมีการพัฒนาตนเองทางทักษะลูกเสือในด้านต่าง ๆ สามารถวางแผนและจัดกิจกรรม ตามกระบวนการทางลูกเสือ สอดคล้องกับผลการศึกษาของชัยวุฒิ สังข์ขาว (2558: 157) ที่พบว่า แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกอง เป็นการกำกับติดตาม ประชุมชี้แจงนโยบายการจัดกิจกรรมลูกเสือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ด้านลูกเสือ จัดทำโครงสร้างการบริหาร และส่งเสริมให้เข้าฝึกอบรมเพิ่มคุณวุฒิทางลูกเสือ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมเกียรติ แฉวโธสง (2561: 84-85) ที่พบว่า ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรลูกเสืออย่างถูกต้อง จัดทำแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือและวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมลูกเสือตามหลักสูตร

2.3 กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาลูกเสือด้านทักษะกระบวนการ สติปัญญา และศีลธรรม มี 5 แนวทาง ซึ่งกลยุทธ์นี้มุ่งพัฒนาลูกเสือทั้งด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีของลูกเสือ เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ มีจิตสาธารณะและบริการในการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม สอดคล้องกับที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ (2555: 12) กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ว่า เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและเจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2557: 1 - 11) ที่อ้างถึง พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย

สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบและช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุทธิ สัทิกา (2560: 78-80) ที่พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญระดับประถมศึกษา มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจสติปัญญาและสังคม ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ

2.4 กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาและส่งเสริมการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมลูกเสือ มี 4 แนวทาง ซึ่งกลยุทธ์นี้มุ่งพัฒนาและส่งเสริมให้มีความสำคัญในการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมลูกเสือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดกิจกรรมตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ เพื่อเสริมสร้างลูกเสือให้พัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา และศีลธรรมในจิตใจ สอดคล้องกับผลการศึกษาของมนรัตน์ แก้วเกิด (2558: 230-232) ที่ได้เสนอกลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์ส่งเสริมการเข้าร่วมและการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ประกอบด้วย การส่งเสริมการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือภายในและภายนอกโรงเรียน การส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อสังคม การส่งเสริมการจัดอบรมเกี่ยวกับลูกเสือ และการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสมพิชญ์ วงษ์ด้วง (2558: 114-116) ที่พบว่า ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ เป็นการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือตามวัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการ ระเบียบข้อบังคับของลูกเสือและปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายในงานลูกเสือในสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของศุภฤกษ์ ศิโรเทศ (2561: 89-90) ที่พบว่า สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับความสนใจความสามารถของผู้เรียน มีการประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะในการจัดกิจกรรมลูกเสือ และผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการลูกเสือและลูกเสือเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือกับชุมชน

2.5 กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาและส่งเสริมการสร้างผลงานด้านกิจการลูกเสือ มี 2 แนวทาง ซึ่งกลยุทธ์นี้มุ่งพัฒนาและส่งเสริมการสร้างผลงานของลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และโรงเรียนให้มีผลงานดีเด่นที่เป็นผลงานเชิงประจักษ์ โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณ สิ่งที่เกี่ยวข้องการสร้างผลงาน สนับสนุน ส่งเสริม สร้างขวัญและกำลังใจในการสร้างผลงานเชิงประจักษ์ที่ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นสอดคล้องกับที่สุรพันธ์ เสนานุช (2557: 6) กล่าวว่า หน่วยงานหรือองค์กรที่ได้นำ Best Practices ไปใช้เป็นรางวัลหรือสิ่งจูงใจให้กับฝ่ายหรือแผนกต่าง ๆ ของ องค์กร โรงงาน อุตสาหกรรม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างผลงานและวิธีปฏิบัติที่ดี สอดคล้องกับที่สัทธิพร เขาวนชัย (2561: 238-242) ได้เสนอประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมให้สมาชิกสโมสรลูกเสือสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกของสโมสรลูกเสือถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนการทำงานของสโมสรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับที่เกณิกา บริบูรณ์ (2563: 37) ได้นิยามความหมายของความเป็นเลิศ หมายถึง ความเหนือกว่าคุณภาพ มีความโดดเด่นกว่า เป็นระดับคุณภาพสูงสุด มีผลงานยอดเยี่ยมเหนือกว่าธรรมดา สามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ประกอบด้วย 5 ด้าน 17 วิธีการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศตามบริบทของสถานศึกษา

การหากลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 21 แนวทาง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำกลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). สารานุกรมลูกเสือ Scout Encyclopedia 100 ปี ลูกเสือไทย เล่มที่ 4. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกณิกา บริบูรณ์. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในสังกัด สหวิทยาเขตราชชนกนครินทร์. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวุฒิ สังข์ขาว. (2558). แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัด กำแพงเพชรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. รายงานการประชุม วิชาการและนำเสนอผลการวิจัย ระดับชาติและนานาชาติ กลุ่มระดับชาติ ด้านการศึกษา ครั้งที่ 6, 3(6), 157 - 169.
- ธัญลักษณ์ คล่องแคล่ว. (2562). การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน มัธยมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มนรัตน์ แก้วเกิด. (2558). กลยุทธ์การบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 10(3), 220-234.
- ศิรินาฏ เจาะจง. (2557). สภาพและแนวทางการบริหารงานจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ รุณใหญ่ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิจิตร. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี.
- ศุภฤกษ์ ศิริทศ. (2561). แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุณใหญ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.
- สถิพร เขาวนชัย. (2561). กลยุทธ์การบริหารสโมสรลูกเสือจังหวัด. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- สมเกียรติ แฉวโสง. (2561). แนวทางการใช้กระบวนการลูกเสือสร้างระเบียบวินัยนักเรียน
นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. กรุงเทพฯ:
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- สมชาย วรภิเกษมสกุล. (2553). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. อุดรธานี: อักษรศิลป์.
- สมพิชญ์ วงษ์ด้วง. (2558). สภาพและปัญหาการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษาตาม
ทฤษฎีของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยนาท. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สมาน อัครภูมิ. (2559). ความเป็นเลิศและการจัดการความเป็นเลิศ. วารสารบริหาร
การศึกษาบัวบัณฑิต, 16(1), 2.
- สายฟ้า หาสีสุข. (2563). การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. อุดรธานี:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์
และเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. นนทบุรี:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2555). คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ทั่วไป.
กรุงเทพฯ: องค์การค้ำ สกสค.
- สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน. (2560).หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ.
กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุดใจ วันอุดมเดชาชัย. (2556). Strategic Management การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ:
สามลดา.
- สุทธิ สีพิกา. (2560). แนวทางการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญระดับประถมศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2561). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 24. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเดช รอดจินดา. (2559). แนวทางการพัฒนากิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1. น่าน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาน่าน เขต 1.